

[Justitsministeren]

de, hvor der idømmes frihedsstraf, ikke går for lang tid mellem dom og afsoning.

I foråret 1984 har jeg derfor igangsat en gennemgang af sager, hvor personer, der var idømt fængselsstraf, havde afventet afsoning i 1½ år eller derover uden egen skyld. For hæftedømte omfattede gennemgangen sager, hvor ventetiden var 1 år eller derover.

Ud fra resocialiseringshensyn har justitsministeriet på denne baggrund gennemført en benådningsordning for at nedbringe ventetiden til afsoning. Benådningsordningen samt væsentlige kapacitetsudvidelser i kriminalforsorgens anstalter, senest åbning af Gribskovlejren, har medført, at antallet af fængselsdømte, der afventer afsoning, er nedbragt med godt 1.000 personer til knap 3.200 personer – et tal, der fortsat er faldende. For hæftedømtes vedkommende har initiativerne betydet, at den lange ventetid er afviklet helt. For nogle år siden afventede ca. 10.000 personer afsoning af idømt hæftestraf. Nu er tallet nedbragt til ca. 3.400 personer.

Jeg anser det for overordentlig vigtigt, at der som led i retshåndhævelsen sker en hurtig pådømmelse og i givet fald afsoning. Jeg finder det derfor glædeligt, at det ved de forskellige initiativer, der er taget på området, er lykkedes at opnå denne væsentlige nedgang i ventertallet. I den forbindelse må man være opmærksom på, at der af praktiske grunde og lignende altid vil være en vis kortere ventetid, før afsoning af frihedsstraf kan finde sted.

6.5. Et særligt spørgsmål i forbindelse med retshåndhævelsen gør sig gældende med hensyn til lovovertrædelser, som begås af unge.

Hvor der er tale om meget alvorlige lovovertrædelser, kan det være nødvendigt at anvende varetægtsfængsling i arresthus også over for unge lovovertrædere. Det er imidlertid min opfattelse, at man i videst muligt omfang bør undgå at anbringe unge lovovertrædere – de 15–17-årige – i arresthus. Hvis det af hensyn til efterforskningen er nødvendigt at tilbageholde unge lovovertrædere, bør man i stedet for søge disse anbragt i en lukket social døgninstitution som varetægtsurrogat. Herved kan man undgå den stigmatisering, som kan være en følge af at blive anbragt i et arresthus.

Retsspejlelovens regler om varetægtsurrogater indeholder mulighed for, at man af

hensyn til de unge i givet fald anbringer dem i en social døgninstitution, og folketingset forudsatte ved reglernes gennemførelse i 1978, at dette sker i videst muligt omfang.

Efter bistandsloven har de sociale myndigheder pligt til at sørge for, at der er et tilstrækkeligt antal institutionspladser i amtskommunale varetægtsurrogat, som kan anvendes som varetægtsurrogat for unge lovovertrædere. Fra retsvæsenets side har det været gjort gældende, at der ikke i praksis er et tilstrækkeligt antal døgninstitutioner.

På denne baggrund anmodede justitsministeriet i april 1984 politiet og anklagemyndigheden om i forbindelse med fremstillinger af unge i alderen 15–17 år i retten at nedlægge påstand om anbringelse i institution som fængslingssurrogat i de tilfælde, hvor spørgsmålet om varetægtsfængsling var aktuelt. På baggrund af en samtidig iværksat indberetningsordning har justitsministeriet foretaget en undersøgelse, der belyser anbringelserne af denne gruppe unge i perioden 1. april–1. oktober 1984. Det fremgår bl.a. af undersøgelsen, at institutionsanbringelse – trods rettens afgørelse herom – ikke eller ikke umiddelbart kunne finde sted i 102 af de 193 tilfælde, som undersøgelsen omfatter. Der har endvidere været tale om meget lange ventetider, inden overførsel fra arresthus til døgninstitution i givet fald har kunnet finde sted.

Justitsministeriet har på denne baggrund rettet henvendelse til socialministeriet og Amtsrådsforeningen for at sikre, at det tilstrækkelige antal institutionspladser tilvejebringes. Jeg håber meget, at det snarest vil være muligt at finde en tilfredsstillende løsning på dette vigtige spørgsmål.

6.6. Som tidligere nævnt har regeringen taget initiativ til en meget væsentlig udvidelse af politistyrken. Regeringens formål hermed har været at sikre landet en fortsat tilfredsstillende politimæssig betjening. Regeringen har herved tillagt det væsentlig betydning, at politiets muligheder for at varetage visse politiopgaver på helt lokalt plan styrkes.

For yderligere at styrke den ofte positive gensidige kontakt mellem lokale beboere og erhvervsdrivende og politiet har regeringen taget initiativ til iværksættelse af et forsøg med nærpoliti.